

PEISAJE ARHEOLOGICE DIN SUD-ESTUL ROMÂNIEI
ARCHAEOLOGICAL LANDSCAPES IN SOUTH-EASTERN ROMANIA

INSTITUTUL NAȚIONAL AL PATRIMONIULUI
2015

EDITORI / EDITORS:

Irina Oberländer-Târnoveanu

Oana Borlean

Carmen Bem

REDACTORI / SUB-EDITORS:

Bogdan Şandric

Adriana Vîlcu

Iuliana Damian

AUTORI FOTOGRAFII / PHOTOGRAPHY:

Irina Oberländer-Târnoveanu

Carmen Bem

Rog Palmer

Bucureşti, 2015

© Copyright 2015, Institutul Naţional al Patrimoniului
ArchaeoLandscapes Europe (ArcLand)

www.arcland.eu

ISBN 978-973-0-19982-6

INSTITUTUL NAŢIONAL AL PATRIMONIULUI

Piaţa Presei Libere nr. 1, Corp B3, parter, sector 1,
cod 013701, Bucureşti, C.P. 33-90

<http://www.e-patrimoniu.ro>

PEISAJE ARHEOLOGICE
DIN SUD-ESTUL ROMÂNIEI

ARCHAEOLOGICAL LANDSCAPES IN
SOUTH-EASTERN ROMANIA

INSTITUTUL NAȚIONAL AL PATRIMONIULUI
București 2015

cimec@patrimoniul.gov.ro

Telefon: 021-317-9072

Fax: 021-317-9064

CUPRINS / CONTENTS

Introducere / Introduction	4
Văi de ape / River Valleys	10
Tell-uri și așezări neolitice / Neolithic Tell Settlements	17
Așezări getice / Getic Settlements	34
Cetăți și fortificații romane / Roman Citadels and Fortresses	39
Valuri de pământ / Earth Walls	56
Tumuli / Mounds	61
Așezări medievale / Medieval Settlements	66
Peisaje contemporane/ Contemporary Landscapes	74
Urme arheologice necercetate / Unexplored Archaeological Traces	87
Index localități / Settlement index	97

INTRODUCERE

De-a lungul cursului inferior al Dunării, pe malul stâng al fluviului, se întinde Câmpia Română, străbătută de numeroase cursuri de apă care se varsă în Dunăre. Văile apelor au fost propice locuirii umane din preistorie și până în epoca modernă, alternând ca intensitate în funcție de evenimentele istorice. Locuirea concentrată în zonele din apropierea cursurilor de apă s-a datorat în primul rând asigurării sursei de hrană, terenurilor favorabile culturilor și creșterii animalelor. Între Dunăre și Marea Neagră este vechiul pământ al Dobrogei, vatră de civilizații milenare.

Urmele locuirii umane din diferite perioade pot fi vizibile la suprafața solului (earthworks) – movile, fortificații, valuri și șanțuri de pământ – dar multe altele sunt imposibil de identificat, fiind îngropate în pământ sau sub apă. Însă un „ochi pregătit” le poate identifica de la înălțime, prin urmele care se păstrează în vegetație (cropmarks) sau în sol (soilmarks): sate părăsite, a căror tramă stradală și ale căror contururi de case sunt ușor de distins, cimitire și morminte izolate, drumuri, așezări fortificate, movile aplatizate și sisteme de parcelare/distribuție a culturilor. Acestea pot fi observate în anumite condiții de lumină și umbră (shadow marks) sau în funcție de anotimp, datorită diferențelor de culoare, mai închise sau mai deschise, care conturează structuri solide îngropate sau datorită așa-ziselor „urme negative”, adâncite în sol: șanțuri, gropi, fundații. Putem astfel descoperi și înregistra numeroase mărturii ale trecutului și urmări evoluția peisajului natural și a peisajului cultural, care altfel ar rămâne neștiute și s-ar distruge iremediabil sub presiunea schimbărilor economice, demografice, a tehnicilor agricole, modificărilor agresive ale mediului natural și dezvoltării infrastructurii moderne.

Tehnicile de fotografiere aeriană și, mai recent, teledetecția (remote sensing) care folosește drept resurse imagini satelitare, sunt mijloace non-invazive și relativ ieftine prin care putem afla mai mult atât despre evoluția naturală a peisajului cât și despre modelarea antropică a acestuia. Salvarea și documentarea urmelor materiale antice a devenit o cursă contra cronometru: ceea ce s-a păstrat din civilizațiile trecutului reprezintă o mulțime finită de obiecte și structuri, a căror salvare și păstrare a devenit o necesitate. Odată pierdute aceste mărturii directe ale trecutului nostru, ne va fi aproape imposibil să reconstituim viața umană pentru cea mai mare parte a istoriei, lipsită de izvoare scrise, dar chiar și pentru perioade recente, când textele păstrate, reflectând doar o parte a realității, au nevoie de cercetări arheologice care să le completeze, să le confirme și, uneori, să le facă înțelese.

Nu putem păstra toată moștenirea trecutului pentru viitor: unele urme dispar inevitabil din cauze antropice sau naturale; altele sunt cercetate de arheologi care, deși recuperează obiectele găsite, realizează ceea ce se numește în limbaj administrativ *descărcarea de sarcină arheologică*, distrugând în

realitate situl arheologic și anulând șansa generațiilor viitoare de a face noi cercetări.

Arheologia aeriană este o metodă nu foarte costisitoare, dar care necesită cunoștințe tehnice de specialitate: GIS, teledetecție, analiză spațială, tehnică fotografică, expertiză IT, cartografie și topografie. Ea permite identificarea urmelor arheologice pe suprafețe mari și într-un timp relativ scurt, contribuind astfel la completarea repertoriilor arheologice naționale sau regionale și a hărților de patrimoniu.

În multe țări occidentale se desfășoară de decenii programe de investigație aeriană, fotografiere și cartografiere a siturilor arheologice și peisajelor istorice, care oferă o mulțime de informații pentru înțelegerea patrimoniului cultural și fundamentează strategiile și politicile de protecție, conservare, reface-re, management și punere în valoare a acestuia pentru a asigura o viață de calitate generațiilor actuale și viitoare. În țările din centrul și estul Europei nu au fost condiții prielnice pentru practicarea arheologiei aeriene după al Doilea Război Mondial, din cauza regimurilor comuniste care au restricționat accesul la resursele cartografice și la fotografiile aeriene și au instituit un control militarizat asupra acțiunilor de documentare aeriană civilă. Situația s-a perpetuat și imediat după schimbările din 1989, când au continuat să fie în vigoare legi care limitau zborurile civile private, tratau hărțile topografice drept secrete militare și limitau accesul la arhivele de fotografii aeriene existente. Realitatea s-a schimbat începând cu anii 2000, mai ales după extinderea Uniunii Europene, incluzând fostele țări comuniste din centrul și estul Europei: au fost desecretizate și făcute publice colecțiile de hărți topografice și fotografii aeriene realizate în secolul XX și s-au efectuat serii noi de fotografii profesionale pentru diverse scopuri (agricultură, cartare, mediu) ce pot fi accesate gratuit de către orice persoană online (<http://geoportal.ancpi.ro>). Depinde însă de fiecare țară să-și dezvolte programe proprii de fotografiere aeriană pentru a completa hărțile arheologice, incluzând nu doar situri individuale, din preistorie și până în epoca modernă, dar și peisajul cultural surprins pe zone mai largi, amenințat de dezvoltarea rapidă a infrastructurii, a exploatărilor industriale, din agricultură și de extinderea localităților.

Protejarea siturilor arheologice și a peisajului cultural este o problemă de interes european, care a făcut obiectul *Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic* de la La Valleta (1992) și a *Convenției europene a peisajului* (2000), ambele ratificate și de România. Mai mult, Comisia Europeană a inițiat, prin programele Cultura 2004-2007 și 2007-2013, două proiecte europene dedicate peisajului. Primul dintre ele, "European Landscapes: Past, Present and Future" a avut ca scop principal organizarea de cursuri de pregătire pentru studiul peisajelor. Instruirea s-a concentrat asupra tehnicilor și metodelor principale de investigare a peisajului arheologic menționate mai sus. În România, proiectul s-a concretizat printr-un curs internațional de pregătire intitulat „*Peisaje culturale europene: o abordare interdisciplinară*” ce a avut loc la Bușteni în 2005, unde au participat 34 de arheologi, și prin implementarea unui proiect pilot de cercetare aeriană (din 2007) pentru repertorierea siturilor arheologice de pe valea râului Mostiștea. Cel de-al doilea proiect, "Archaeological Landscapes (ArcLand)" (2010-2015) a urmărit crearea unei rețele de instituții europene care să promoveze înțelegerea, conservarea și valorificarea peisajelor și a moștenirii arheologice din țările Europei. Principalele activități desfășurate în România sub egida ArcLand au fost: investigarea fotografică aeriană, interpretarea de imagini și crearea de arhive digitale, folosind fotografia aeriană și imaginile satelitare pentru a cartografi în jur de 3000 de situri arheologice și pentru actualizarea distribuției spațiale a așezărilor la nivel național (13.756 de locuri).

Tot sub auspiciile acestui demers european, în 2014, la București s-a desfășurat proiectul “Peisajul arheologic. Perspective. Istoric. Evoluție” având ca scop promovarea conceptului de arheologie a peisajului și a metodelor de cercetare aplicabile în România prin activități precum documentarea în teren, cartarea, fotografierea și localizarea siturilor folosind diverse aplicații Web-Gis, mai ales a siturilor arheologice din sud-estul țării.

Cercetările aeriene și cartografice desfășurate de către o mică echipă de la fostul Institut de Memorie Culturală (CIMEC), din 2011 desființat și unit cu Institutul Național al Patrimoniului (INP) - Irina Oberländer-Târnoveanu, Bogdan Șandric, Carmen Bem, Oana Borlean, Iuliana Damian, Adriana Vîlcu – au contribuit la îmbunătățirea bazei de date a Repertoriului Arheologic Național (ran.cimec.ro) precum și la publicarea Repertoriului Arheologic Botoșani (Botoșani, 2013). Între 2007 și 2012 s-au făcut peste 27 de zboruri de fotografiere aeriană a peisajului dintre Olt la vest, Dunăre la sud, țărmul Mării Negre, la est și zona subcarpatică între Ialomița și Prahova la nord, cu unele incursiuni și dincolo de Munții Carpați, pe traseul autostrăzii Sibiu - Orăștie – Deva, dar și în județul Botoșani. A rezultat o arhivă de cca. 7.000 de imagini care contribuie la studierea modificărilor intervenite în peisaj (atât cel cultural, cât și cel natural), monitorizarea amenințărilor patrimoniului și sprijinirea eforturilor de cercetare și salvare pe traseele lucrărilor de infrastructură pentru a diminua, pe cât posibil, daunele produse de aceste intervenții, prin realizarea unor mărturii documentare peste timp. Albumul conține o mică selecție din aceste fotografii aeriene. O selecție amplă din arhiva de imagini aeriene, indexate și georeferențiate, este disponibilă online, la adresa: www.peisaje-arheologice.ro

Irina Oberländer-Târnoveanu

INTRODUCTION

Along the Lower Danube, on the left bank of the river, there is the Romanian Plain, crossed by numerous rivers flowing into the Danube. River valleys were suitable for human settlement from prehistory until modern times, with ups and downs, according to historical events. The intense inhabitation of the areas next to water courses was due primarily to the purpose of ensuring food supplies and of lands suitable for crops and livestock. Between the Danube and the Black Sea is the ancient land of Dobrudja, area of millennial civilizations.

Traces of human habitation from different periods may be visible at the soil surface (earthworks) - mounds, fortifications, ramparts and ditches of earth - but many others are impossible to identify, being buried in the ground or under water. But a "trained eye" can identify from the air the traces of human or natural changes in crop marks and soil marks: abandoned villages whose street network and houses outlines is easy to distinguish, isolated cemeteries and graves, roads, fortified settlements, flattened mounds, old agricultural systems and land use. These patterns can be seen in certain light and shadow conditions (shadow marks), according to the season, due to differences in colour, darker or lighter, which outlines solid structures buried or so-called "negative evidence" deep in the soil: trenches, holes, foundations. We thus find many testimonies of the past and track the evolution of natural and cultural landscape, which would otherwise remain unknown and disappear under the pressure of economic, demographic, and agricultural techniques evolution, aggressive changes in the natural environment and modern infrastructure development.

Aerial photography techniques and, more recently, remote-sensing using satellite imagery are non-invasive and relatively inexpensive means by which we learn more about the natural evolution of landscape and about its anthropic shaping. The salvation and documentation of antique material traces has become a race against time: what we inherited from the past civilizations is a finite set of objects and material structures, whose safeguard is a necessity. Once lost these direct testimonies of our past, it will be almost impossible to reconstruct human life for most of its history without written sources; but even for the recent period, the texts preserved, reflecting only a part of reality, need archaeological research to complement, to confirm and sometimes make them understood.

We cannot keep all the legacy of the past for the future: some traces inevitably disappear from anthropogenic or natural causes; others are investigated by archaeologists who, although they recover all the found objects, undertake what is called in the administrative language "archaeological discharge",

which in reality destroys the archaeological site and cancels the future generations' opportunity for new investigations.

Aerial archaeology is a not very expensive method, but requires specialized technical knowledge in GIS, remote sensing, spatial analysis, photographic technique, IT expertise, cartography and topography. It allows the identification of archaeological traces over large areas in a short time, helping to update National and Regional Archaeological Records and cultural heritage maps. In many Western countries there are for many decades investigation programmes of aerial photography and mapping of archaeological sites and historic landscapes that offer a wealth of information for understanding cultural heritage and developing strategies and policies for its protection, conservation, restoration, management and enhancement, to provide a high quality of life for present and future generations. In the countries of Central and Eastern Europe, there were unfavourable conditions for practicing aerial archaeology after the Second World War, due to the communist regimes who restricted the access to cartographical resources and aerial photography through military control over civil aerial documentation actions. This situation was perpetuated even after the political changes in 1989, when the laws limiting private civilian flights continued to be in place, topographic maps were considered military secret and access to existing aerial photography archives was limited. But the situation has changed in recent years, especially after the enlargement of the European Union, including former communist countries of Central and Eastern Europe: topographical maps and aerial photographs from the 20th century were declassified and new professional series of aerial photos were taken for different purposes (agricultural, mapping, environment) now freely available online (<http://geoportal.ancpi.ro>). It is up to each country to develop its own programmes for aerial photography and archaeological mapping, including not only individual sites, from prehistory to modern times, but also cultural landscape over larger areas, threatened by rapid changes in infrastructure, mining, industry, intensive agriculture and expanding settlements.

The protection of archaeological sites and cultural landscape is a matter of European interest, which was the subject of the European Convention for the Protection of the Archaeological Heritage of La Valletta (1992) and the European Landscape Convention (2000), both ratified by Romania. Furthermore, the European Commission financed two European projects concerning the landscape through Culture Programmes 2004-2007 and 2007-2014. The first one, *European Landscapes: Past, Present and Future* had the purpose of organising training courses for landscape studies. The training was concentrated on the main techniques and methods of investigating the archaeological landscape. In Romania, the project materialized in both an international training course called "*European cultural landscape: an interdisciplinary approach*" that took place at Bușteni, in 2005, where 35 archaeologists participated and through the implementation of an aerial investigation project in Southern Romania (since 2007). The first flights were dedicated to recording the archaeological sites along the Mostiștea River Valley. The second project, Archaeological Landscapes Europe (ArcLand) (2010-2015) aimed to create a network of European institutions that would promote the preservation of landscapes and archaeological heritage of Europe. The main activities developed in Romania under the auspices of ArcLand project were: aerial photo investigation, image interpretation and digital archive creation using aerial and satellite imagery to map 3,000 archaeological sites and updating the spatial borders of local settlements (13,756 localities).

Furthermore, still under ArcLand, in 2014, another project, "Archaeological Landscape. Outlook. History. Evolution" took place in Bucharest with the purpose of promoting the concept of landscape archaeology and the research methods applicable in Romania through activities like field documentation, car-

tography, photography and mapping the archaeological sites, mainly from south-eastern part of the country, using different Web-GIS applications.

The aerial and cartographic investigations undertaken by a small team of the former Institute for Cultural Memory (CIMEC), since 2011 merged with the National Heritage Institute (INP) - Bogdan Șandric, Carmen Bem, Oana Borlean, Iuliana Damian, Adriana Vilcu and myself - contributed to updating the Romanian National Archaeological Record (ran.cimec.ro) and to publishing The Archaeological Repertory of Botoșani County (2013). Between 2007 and 2012 we made over 27 aerial photography flights covering landscapes from Olt River to the west, the Danube River to the south, the Black Sea to the east and the Carpathian hills between Ialomița and Prahova Rivers to the north, with some flights beyond the Carpathians Mountains, along the highway route Sibiu - Orăștie – Deva and in Botoșani county. The result is an archive of approx. 7,000 aerial images that contribute to the study of landscape changes (both the cultural and the geographical ones), heritage threats monitoring and supporting archaeological investigation and rescue efforts along the infrastructure work routes in order to mitigate as much as possible the damages resulted from these interventions, by creating documentary evidences that can last over time.

The book presents a small selection of these aerial photographs. A large selection of images, indexed and georeferenced, is available online at: www.peisaje-arheologice.ro

Irina Oberländer-Târnoveanu

VĂI DE APE / RIVER VALLEYS

Începând din preistorie și până în prezent, locul preferat al oamenilor pentru întemeierea de așezări stabile au fost cursurile râurilor. Diversitatea și abundența resurselor naturale care se regăsesc în văile de râuri le-au făcut deosebit de atractive atât pentru asigurarea hranei cât și pentru înlesnirea comunicațiilor. Migrarea albiilor, eroziunea rezultată și inundațiile petrecute în trecut îngreunează de multe ori localizarea vechilor așezări sau reconstituirea peisajului antic. Aceste fenomene au determinat la scara istoriei fenomenul migrației sau al schimbării periodice a vetrelor așezărilor într-un spațiu foarte restrâns. De multe ori însă tocmai meandrele râurilor au creat adevărate insule sau peninsule, pe care s-au întemeiat așezări stabile, ce au putut să prospere și să se dezvolte, beneficiind astfel de o protecție sporită. În fotografiile aeriene pot fi observate urmele râurilor și pârâurilor dispărute, vechile meandre sau fostele albie ale unor cursuri de apă.

From prehistory to the present, people's favorite place for settlement establishment were river valleys. The diversity and abundance of natural resources that are found near rivers have been particularly attractive both for food and for facilitating communication. The migration of river beds, the resulting erosion and flooding that occurred in the past, often encumber the localization of old settlements or the reconstruction of ancient landscape. These phenomena led to historical scale migrations or to periodic changes of settlements in a very small space. Often, the river meanders themselves created real islands or peninsulas, which became places for stable settlements, the increased protection allowing them to prosper and develop. Traces of extinct rivers and creeks, old meanders and former river beds of water courses can be seen in aerial photographs.

1. Dunărea la Rasova, Râpa Ceatal și Privalul Vederoasa, jud. Constanța/ Danube at Rasova, Vederoasa Gulch, Constanța County

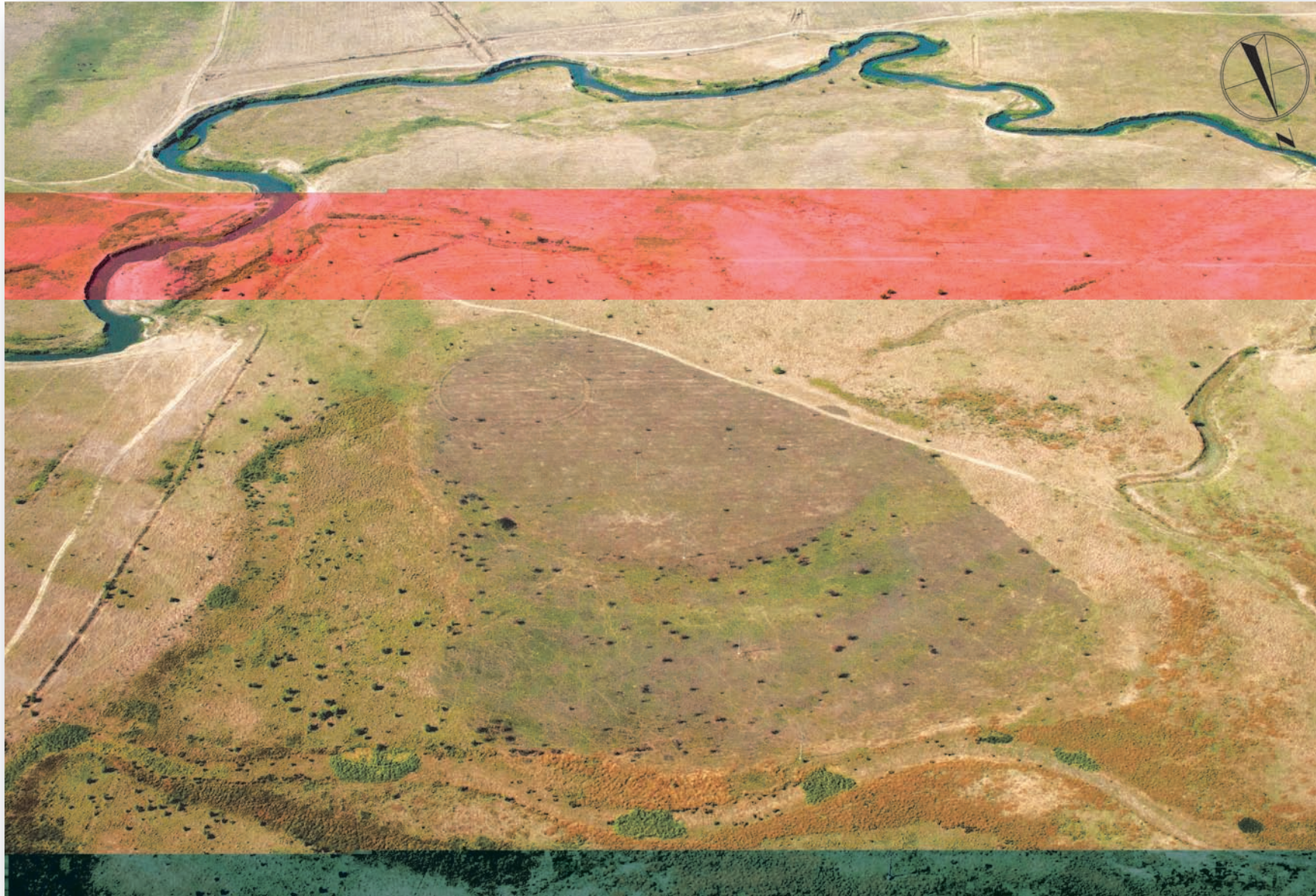
2. Lac colmatat din lunca Argeșului, Izvoarele, jud. Giurgiu/ Clogged lake in the Argeș River meadow, at Izvoarele, Giurgiu County

3. Valea Budei de lângă Crucea de Piatră, jud. Giurgiu/ Budei Valley near Crucea de Piatră, Giurgiu County

4. Promontoriu la nord-vest de localitatea Milcovățu, jud. Giurgiu/ Promontory north-west of Milcovățu village, Giurgiu County

5. Zona mlăștinoasă și meandrele râului Dâmbovnic, Obedeni, jud. Giurgiu/ Dâmbovnic flooded area and meanders, Obedeni village, Giurgiu County

6. Zona inundabilă și meandrele pârâului Dâmbovnic, Obedeni, jud. Giurgiu/ Floodplain and meanders of Dâmbovnic Brook, Obedeni village, Giurgiu County

TELURI ȘI AȘEZĂRI NEOLITICE/ NEOLITHIC TELL SETTLEMENTS

Tell-urile neolitice, ce apar sub forma unor movile masive, s-au format în urma locuirii îndelungate în același loc și al acumulărilor de resturi de locuire, ca urmare a construirii de noi case peste ruinele celor dărmate sau incendiate. În general astfel de așezări îndelungate s-au constituit pe locuri mai înalte, precum boturile de terasă sau marmorii de eroziune, ceea ce le-a conferit o protecție mai bună. Cele mai multe dintre aceste așezări sunt înconjurate de șanțuri de apărare ce nu pot fi observate decât în fotografiile aeriene. Ele se conturează sub forma unor dungii cenușii sau închise ce scot mai bine în evidență așezarea propriu-zisă. Cuvântul „tell” provine din limba arabă, unde înseamnă „movilă”.

Neolithic tell sites, which appear in the form of massive mounds, were formed after extended living in the same place and after accumulation of habitation debris, due to the building of new houses over the ruins of destroyed ones. Generally such long hauls were set on higher grounds, such as patios or eroded ones, which gave them better protection. Most of these settlements are surrounded by ditches that can be observed only on aerial photographs. They are emerging as gray or dark stripes that bring out more clearly in sight the actual settlement. The word "tell" comes from Arabic, where it means "mound".

7. Așezarea neolitică de tip tell de la Oltenița (mileniul V î. Hr.), jud. Călărași, Cod LMI CL-I-s-A-14563/ Neolithic tell settlement at Oltenița (5th millenium B.C.), Călărași County, Historical Monuments List Reference No CL-I-s-A-14563

8. Situl eneolitic „Malu Roșu” (mileniul V î.Hr.) și insula „Grădiște” din lacul Mostiștea, la sud de localitatea Sultana, jud. Călărași/ Eneolithic settlement of Malu Roșu (5th millenium B.C.) and Grădiște Island south of Sultana village, Călărași County, Mostiștea Valley

9. Așezarea neolitică de tip tell de la Pietrele (mileniul V î.Hr.), jud. Giurgiu Cod LMI GR-I-s-B-14814/ Neolithic tell settlement at Pietrele (5th millenium B.C.), Giurgiu County, Historical Monuments List Reference No GR-I-s-B-14814

10. Așezarea neolitică de tip tell (mileniul V î.Hr.) și așezare getică fortificată pe râul Câlniștea lângă Naipu, jud. Giurgiu/
Neolithic tell settlement (5th millenium B.C.) and fortified getic settlement on Câlniștea River near Naipu, Giurgiu County

11. Așezarea neolitică de tip tell de la Stoenesti (mileniul V î.Hr.), jud. Giurgiu, Cod LMI GR-I-s-B-14833/ Neolithic tell settlement at Stoenesti (5th millenium B.C.), Giurgiu County, Historic Monuments List Reference No GR-I-s-B-14833

12. Așezarea neolitică de tip tell de la Stoenești (mileniul V î.Hr.), jud. Giurgiu/ Neolithic tell settlement at Stoenești (5th millenium B.C.), Giurgiu County

13. Așezare neolitică de tip tell (mileniul V î.Hr), suprapusă de cimitir și de biserica ortodoxă modernă de la Măgura, jud. Teleorman, Cod LMI TR-I-s-B-14210/ Neolithic tell settlement (5th millenium B.C.), superposed by the modern Orthodox cemetery and church at Măgura, Teleorman County, Historical Monuments List Reference No TR-I-s-B-14210

14. Așezare neolitică de tip tell (mileniul V î.Hr), suprapusă de cimitir și de biserica ortodoxă modernă de la Măgura, jud. Teleorman, Cod LMI TR-I-s-B-14210/ Neolithic tell settlement (5th millenium B.C.), superposed by the modern Orthodox cemetery and church at Măgura, Teleorman County, Historical Monuments List Reference No TR-I-s-B-14210

15. Așezarea neolitică de tip tell de la Vitănești, punct "Măgurice", (mileniul V î.Hr), jud. Teleorman, Cod LMI TR-I-s-A-14230/ Neolithic tell settlement at Vitănești, "Măgurice", (5th millenium B.C.), Teleorman County, Historical Monuments List Reference No TR-I-s-A-14230

16. Așezarea neolitică de tip tell de la Vitănești, punct "Măgurice", (mileniul V î.Hr), jud. Teleorman, Cod LMI TR-I-s-A-14230/ Neolithic tell settlement at Vitănești, "Măgurice", (5th millenium B.C.), Teleorman County, Historical Monuments List Reference No TR-I-s-A-14230

17. Așezarea neolitică de tip tell (mileniul V î.Hr.) de la Vitănești, jud. Teleorman/ Neolithic tell settlement (5th millenium B.C.) at Vitănești, Teleorman County

18. Așezarea neolitică de tip tell de la Lisa (mileniul V î.Hr.), jud. Teleorman, Cod LMI TR-I-s-B-14209/ Neolithic tell settlement from Lisa (5th millenium B.C.), Teleorman County Historical Monuments List Reference No TR-I-s-B-14209

19. Așezarea neolitică de tip tell (mileniul V î.Hr.) de la Trivalea-Moșteni, jud. Teleorman/ Neolithic tell settlement (5th millenium B.C.) at Trivalea-Moșteni, Teleorman County

20. Așezarea neolitică de tip tell de la Slăvești (mileniul V î.Hr.), jud. Teleorman Cod LMI TR-I-s-B-14224/ Neolithic tell settlement at Slăvești (5th millenium B.C.), Teleorman County, Historical Monuments List Reference No TR-I-s-B-14224

21. Așezarea neolitică de tip tell (mileniul V î.Hr.), Tătăraștii de Jos, jud. Teleorman/ Neolithic tell settlement (5th millennium B.C.), Tătăraștii de Jos, Teleorman County

22. Așezarea neolitică de tip tell – Popina Mare (mileniul V î.Hr.), Bordușani, jud. Ialomița, Cod LMI IL-I-s-A-14029/ Neolithic tell settlement—Popina Mare (5th millenium B.C.), Bordușani, Ialomița County, Historical Monuments List Reference No IL-I-s-A-14029

AȘEZĂRI GETICE / GETIC SETTLEMENTS

Așezările getice (sec. IV î. Hr.- sec. II d. Hr.) erau răspândite pe teritoriul de sud și est al fostei provincii Dacia și în Oltenia, Muntenia, Dobrogea și sudul Moldovei de azi, în special pe cursurile marilor râuri. În rândul lor se remarcă centrele fortificate, care funcționau de asemenea și ca centre politice și economice, fiind cunoscute sub numele de „dava” sau cetăți. În jurul acestor centre de foarte multe ori se dezvoltau așezări rurale nefortificate care sunt mai greu de surprins în fotografiile aeriene sau chiar prin cercetarea arheologică clasică.

Cetățile se găsesc amplasate cel mai adesea pe boturi de terasă, fortificate natural din trei părți prin pante abrupte. Calea de acces în cetate era protejată cu fortificații sub formă de șanț și zid din pământ și lemn, cărămidă sau piatră. În fotografiile aeriene davele sau cetățile sunt ușor de recunoscut, mai ales datorită situației în locuri ușor de identificat din punct de vedere natural precum și datorită urmelor lăsate de fortificații.

Getic settlements (4th century BC - 2nd century AD) were scattered throughout the south and east territory of the former province of Dacia, and in Oltenia, Wallachia, Dobrudja and south of present territory of Moldova, especially on large rivers courses. Of these, remarkable are the fortified centers which functioned as well as political and economical centers of the tribes, being known as “dava” or “citadels”. Around these centers very often unfortified, rural settlements developed but they are difficult to see on aerial photographs or throughout classic archaeology research.

The cities are located mostly on the terrace edges, naturally fortified on three sides by abrupt cliffs. The access road to the city was protected by ditches and walls made of earth, wood, brick and stone fortifications. In the aerial photographs the dava or the cities are easily recognizable especially due to their visible location and because of the traces left by the fortifications.

23. Cetățile getice (Gorgana 1, Gorgana 2) de la Radovanu (sec. II î.Hr.- I d. Hr.), jud. Călărași, Cod LMI CL-I-s-B-14572/
Getic fortified settlements (Gorgana 1, gorgana 2) at Radovanu (2nd century B.C.-1st century A.D.), Călărași County,
Historical Monuments List Reference No CL-I-s-B-14572

24. Așezarea La Tène de la Coconi, Piscul Coconi, (sec. II î.Hr.-I d. Hr.), jud. Călărași, Cod LMI CL-I-s-B-14543/ La Tène settlement of Coconi, Coconi Promontory, (2nd century B.C.-1st century A.D.), Călărași County, Historical Monuments List Reference No CL-I-s-B-14543

25. Așezarea fortificată La Tène de la Sprâncenata, (sec. II î.Hr.-I d. Hr.), jud. Olt, Cod LMI OT-I-s-B-08507/ La Tène fortified settlement from Sprâncenata, (2nd century B.C.-1st century A.D.), Olt County, Historical Monuments List Reference No OT-I-s-B-08507

26. Cetatea getică de la Popești (sec. II î.Hr.-I d. Hr.), jud. Giurgiu, Cod LMI GR-I-s-A-14816/ Getic Settlement at Popești (2nd century B.C.-1st century A.D.), Giurgiu County, Historical Monuments List Reference No GR-I-s-A-14816

CETĂȚI ȘI FORTIFICAȚII ROMANE/ ROMAN CITADELS AND FORTRESSES

Castrele și cetățile romane au rezistat până în prezent într-o varietate de forme. După ce au fost părăsite și s-au degradat, acestea pot fi văzute sub forma unor amenajări din piatră sau a unor proeminențe de pământ. Alteori, sunt nivelate și pot fi observate în culturile agricole de la sol, datorită efectului lor asupra culturilor sau prin contraste de culoare evidente în sol, mai ales în urma arăturilor. Zidurile sau fundațiile clădirilor apar în fotografiile aeriene sub forma unor dreptunghiuri neacoperite de vegetație, iar șanțurile de apărare ce înconjurau aceste structuri pot fi văzute în special în câmpurile cultivate, unde în special cerealele cresc mai înalte, beneficiind de o umezeală mai mare. Aceste structuri sunt asociate de multe ori cu urmele vechilor drumuri antice care sunt vizibile sub forma unor dungi drepte de culoare gri. Multe dintre cetățile antice sau medievale sunt înregistrate în hărțile topografice militare ceea ce permite uneori validarea observațiilor aeriene prin comparație cu alte resurse.

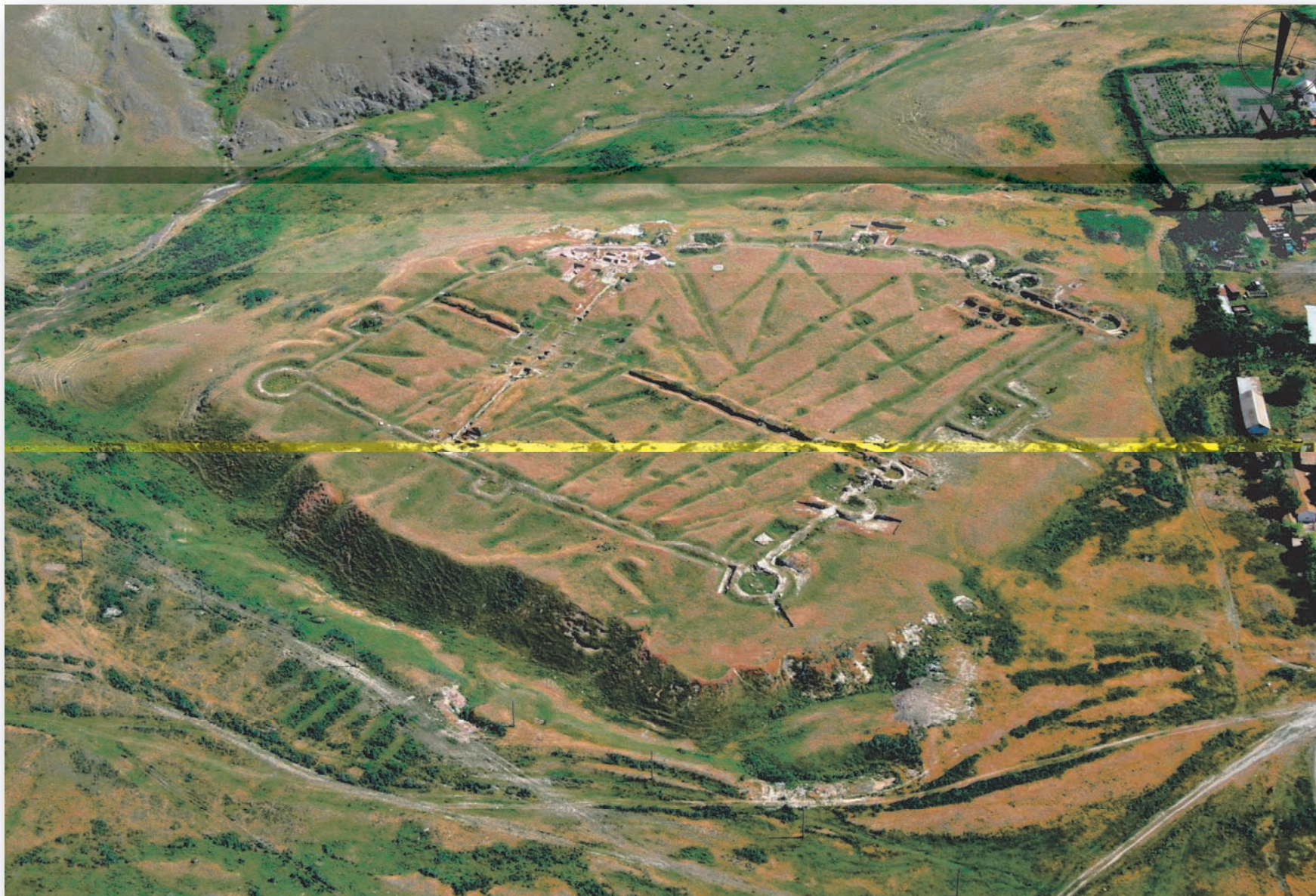
Roman forts and cities have resisted so far in a variety of forms. After being abandoned and decayed, they can be seen in the form of stone arrangements or prominences of land. At other times, they are leveled out and can be seen in the agricultural cultures, because of their impact on the crop or because of the clear color contrasts in the soil, especially after plowing. Walls or building foundations appear in aerial photographs in the form of rectangles covered by vegetation and defense walls once surrounding these structures can be seen especially in cultivated fields where crops grow notably higher, benefiting from a higher moisture. These structures are often associated with ancient traces of old roads that are visible in the form of straight gray stripes. Many of the ancient or medieval cities are recorded in military topographic maps allowing sometimes the validation of air observations by comparison to other resources.

27. Monumentul triumfal Tropaeum Traiani de la Adamclisi (sec. al II-lea) jud. Constanța, Cod LMI CT-I-m-A-02567.05/
Tropaeum Traiani Monument at Adamclisi (2nd century), Constanța County, Historical Monuments List Reference No
CT-I-m-A-02567.05

28. Oraşul roman Tropaeum Traiani de la Adamclisi (sec. I-VI), jud. Constanţa, Cod LMI CT-I-s-A-02567/ Roman City Tropaeum Traiani at Adamclisi (1st century - 6th century), Constanţa County, Historical Monuments List Reference No CT-I-s-A-02567

29. Cetatea romană Ulmetum de la Pantelimon (sec. II - IV), jud. Constanța, Cod LMI CT-I-s-A-02726/ Ulmentum Roman City, Pantelimon (2nd century - 4th century), Constanța County, Historical Monuments List Reference No CT-I-s-A-02726

30. Cetatea romană Ulmetum de la Pantelimon (sec. II - IV), jud. Constanța, Cod LMI CT-I-s-A-02726/ Ulmentum Roman City, Pantelimon (2nd century - 4th century), Constanța County, Historical Monuments List Reference No CT-I-s-A-02726

31. Cetatea Capidava (sec. II - IV), Capidava, jud. Constanța, Cod LMI CT-I-s-B-02764/ Capidava Roman City (2nd century - 4th century), Capidava, Constanța County, Historical Monuments List Reference No CT-I-s-B-02764

32. Cetatea Capidava (sec. II - IV), Capidava, jud. Constanța, Cod LMI CT-I-s-B-02764/ Capidava Roman City (2nd century - 4th century), Capidava, Constanța County, Historical Monuments List Reference No CT-I-s-B-02764

33. Cetatea Carsium de la Hârșova (sec. I – XI), jud. Constanța, Cod LMI CT-I-s-A-02676/ Carsium Roman City from Hârșova (1st century – 11th century), Constanța County, Historical Monuments List Reference No CT-I-s-A-02676

34. Cetatea romană Sacidava (sec. II – IV), la nord-est de Dunăreni, jud. Constanța, Cod LMI CT-I-s-A-02654/ Sacidava Roman City (2nd century - 4th century), north - east of Dunăreni, Constanța County, Historical Monuments List Reference No CT-I-s-A-02654

35. Cetatea romană Sucidava de la Corabia (sec. III – IV), jud. Olt, Cod LMI OT-I-s-A-08492/ Sucidava Roman Fortress from Corabia (3th century – 4th century), Olt County, Historical Monuments Reference No OT-I-s-A-08492

36. Cetatea romană Sucidava de la Corabia (sec. III – IV), jud. Olt, Cod LMI OT-I-s-A-08492/ Sucidava Roman Fortress from Corabia (3th century – 4th century), Olt County, Historical Monuments Reference No OT-I-s-A-08492

37. Cetatea antică Argamum/Orgame și necropola tumulară (sec. IX î. Hr. – VII d. Hr.), Jurilovca, jud. Tulcea, Cod LMI TL-I-s-A-05808 / Ancient city of Argamum/Orgame and its tumular necropolis (9th century B.C. – 7th century A.D.), Jurilovca, Tulcea County, Historical Monuments List Reference No TL-I-s-A-05808

38. Cetatea antică Argamum/Orgame și necropola tumulară (sec. IX î. Hr. – VII d. Hr.), Jurilovca, jud. Tulcea, Cod LMI TL-I-s-A-05808/ Ancient city of Argamum/Orgame and its tumular necropolis (9th century B.C. – 7th century A.D.), Jurilovca, Tulcea County, Historical Monuments List Reference No TL-I-s-A-05808

39. Oraşul antic Histria (sec. VII î.Hr. – VII d.Hr.), Istria, jud. Constanţa, Cod LMI CT-I-s-A-02681/ Ancient City of Histria (7th century B.C. – 7th century A.D), Istria, Constanţa County, Historical Monuments List Reference No CT-I-s-A-02681

40. Oraşul antic Histria (sec. VII î.Hr. – VII d.Hr.), Istria, jud. Constanţa, Cod LMI CT-I-s-A-02681 / Ancient City of Histria (7th century B.C. – 7th century A.D), Istria, Constanţa County, historical Monuments List Reference No CT-I-s-A-02681

41. Cetatea romană Ibida de la Slava Rusă (sec. I – VI), jud. Tulcea, Cod LMI TL-I-s-A-05926/ Ibida Roman City from Slava Rusă (1st century – 6th century), Tulcea County, Historical Monuments List Reference No TL-I-s-A-05926

42. Castrul roman Arutela (sec. II – III), Căciulata, jud. Vâlcea, Cod LMI VL-I-s-A-09562/ Arutela Roman Castrum (2nd century – 3th century), Căciulata, Vâlcea County, Historical Monuments List Reference No VL-I-s-A-09562

VALURI DE PĂMÂNT / EARTH WALLS

Valurile de pământ au rol de apărare și pot împrejmui un sit aflat pe un deal sau pe un promontoriu. În trecut, astfel de fortificații au fost făcute prin tăierea unui șanț adânc în sol și prin aruncarea conținutului spre partea interioară a așezării, pentru a forma un val, care uneori era fortificat cu lemn sau piatră. Acest gen de fortificații, construite până în perioada medievală, închideau una sau mai multe incinte de apărare. O parte din acestea au fost distruse de către cotropitori, pentru a împiedica refolosirea lor, fie de către locuitorii așezării, care au considerat din diferite motive că nu mai au nevoie de ele. Multe s-au degradat natural, valul de pământ prăbușindu-se și acoperind șanțul. În ambele cazuri, urmele pot fi observate în fotografiile aeriene mai ales dacă fortificațiile se află pe un vârf de deal necultivat.

Valurile aplatizate se pot vedea în arătură ca un contrast de culoare: un șanț poate apărea ca o linie întunecată din cauza unei umpluturi cu conținut organic mai ridicat, iar un val poate fi remarcat printr-o linie de culoare deschisă în care apar resturile structurii de piatră. Astfel de semne lăsate pe solul neacoperit de culturi (*en.* soil marks), brăzdează regiuni întregi din teritoriul României.

Earth walls have a defensive role and can enclose a site, located on a hill or promontory. In the past, such fortifications were made by cutting a deep trench in the ground and by throwing its contents into the inner part of the settlement, to form a vallum which sometimes was fortified using wood or stone. This kind of fortifications used until the medieval period, closed one or more defense precincts. Some of these fortifications were deliberately destroyed either by enemies, to prevent their reuse, or by inhabitants of the settlement, which found various reasons for no longer needing them. Many have been degraded naturally, the wave crashing down and covering the ditch. In both cases, the traces can be seen in aerial photographs, especially if the fortifications are on an uncultivated hilltop.

The flattened walls can be seen in the plow land as a color contrast: a ditch may appear as a dark line due to fillings containing higher organic composition and a mound can be marked by a light-colored line in soil, through which one can see the remnants of the stone structure. These kind of marks left on free of crops soil (soil marks), cover wide regions of Romania.

43. "Brazda lui Novac" (sec. IV) de lângă Schitu, jud. Olt/ "Brazda lui Novac" defence system near Schitu, Olt County

44. Valul mic de pământ de la Cumpăna, jud. Constanța / Small earth vallum at Cumpăna, Constanța County

45. „Valul lui Traian” și șantierul autostrăzii A2 (București - Constanța) de lângă Valul lui Traian, jud. Constanța / Traian's Vallum and the nearby work site of A2 Motorway (Bucharest to Constanța) at Valul lui Traian, Constanța County

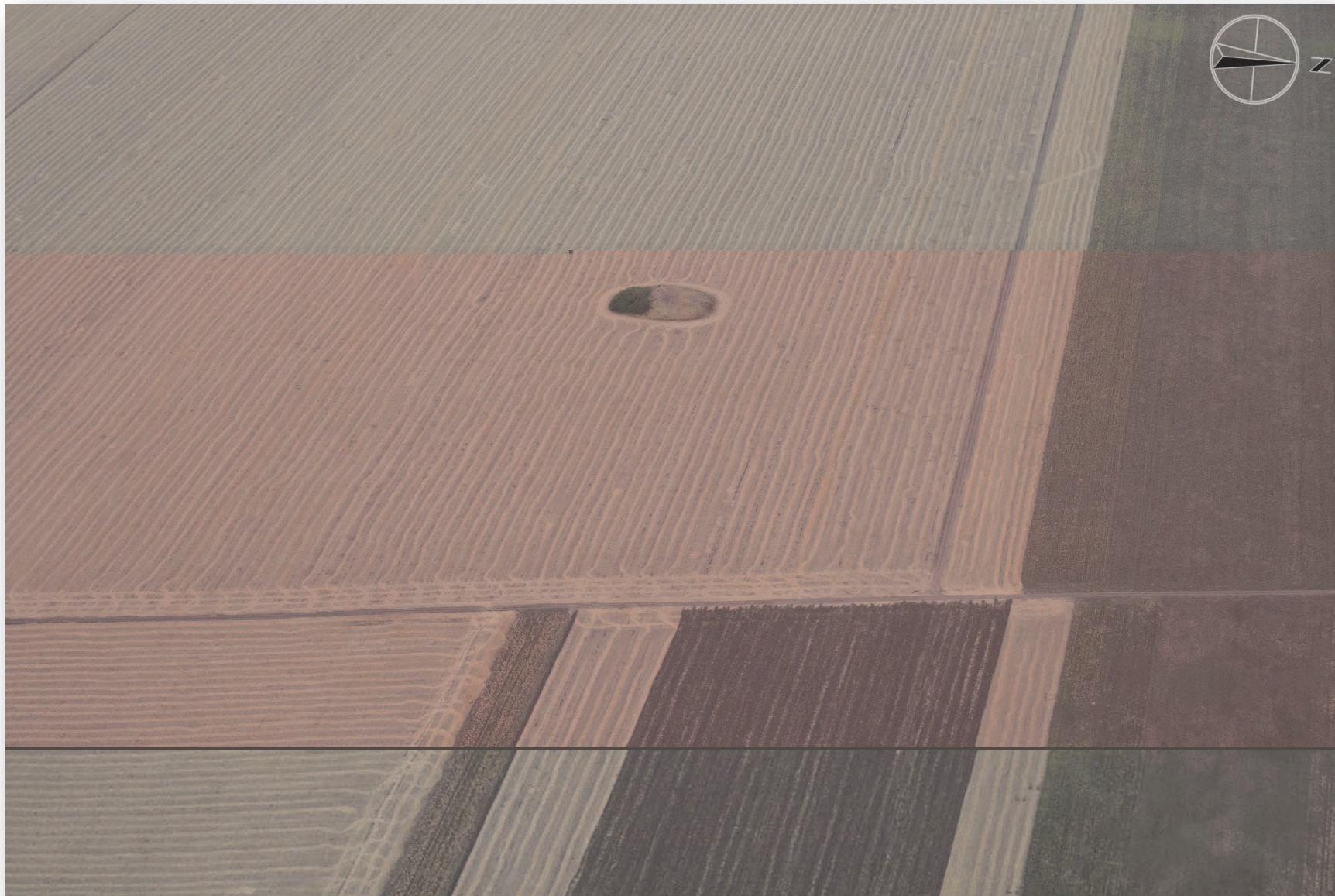
46. Valul de pământ de la Murfatlar la intersecția dintre autostrada A2 și drumul național DN3, Murfatlar, jud. Constanța/
Earth vallum from Murfatlar at the crossroad between A2 highway and DN3 national road, Murfatlar, Constanța County

TUMULI / MOUNDS

Tumulul este o movilă de pământ, de formă conică sau piramidală, ridicată deasupra unui mormânt sau a mai multor morminte în care defunctul este depus în camere din piatră sau lemn. Tumuli sunt caracteristici culturilor preistorice din toată lumea, cu precădere în epoca bronzului și a fierului, până în sec. I d. Hr., în preajma cuceririi Daciei de către romani (3500 î. Chr.—109 d. Hr.). În perioada romană (sec. II d. Hr. - sec. IV d. Hr.) mai ales în zona orașelor antice din Dobrogea (Histria, Tomis, Callatis), fenomenul funerar tumular continuă. Cetățenii romani aleg să se înmormânteze uneori în astfel de movile care sunt grupate sub forma de necropole. Tumuli sunt cunoscuți sub diferite nume: măguri, movile sau gorgane. Tumuli sunt ușor de observat din aer, iar urmele păstrate în sol permit reconstituirea celor care au fost distruși de-a lungul vremii. De asemenea, movilele sunt consemnate în hărțile topografice fiind adevărate repere geodezice. Cele mai multe dintre aceste situri arheologice sunt înregistrate și în Lista Monumentelor Istorice, ceea ce recunoaște statutul special între obiectivele arheologice din România.

A tumulus is a mound of earth, of conic or pyramid form, elevated above a tomb or several tombs where the deceased is laid in a chamber made of stone and wood. Tumuli are features of prehistoric cultures worldwide, with precedence in the Bronze and Iron Age until the 1st c. AD, in times of the conquest of Dacia by the Romans (3500 BC.- 109 AD). During the Roman period (2nd c. AD – 4th c. AD), the tumular funerary phenomenon continues especially in the ancient cities of Dobrogea (Histria, Tomis, Callatis). Roman citizens choose to bury in such mounds sometimes grouped together as the necropolis. Tumuli are known under various names: knolls, mounds or barrows. Tumuli are easy to see from the air and the traces stored in the ground allow the retrieval of those who have been destroyed over time. The mounds are recorded in surveying topographical maps and become true geodesic landmarks. Most of these archaeological sites are registered in the List of Historical Monuments, which recognizes their special status amongst the archaeological sites from Romania.

47. Mabila „Două Cruci” la nord-est de Gurbănești, jud. Călărași/ "Două Cruci" Mound north-east of Gurbănești, Călărași County

48. Necropola tumulară a orașului roman Tropaeum Traiani de la Adamclisi, jud. Constanța/ Tumular necropolis of the Roman City Tropaeum Traiani at Adamclisi, Constanța County

49. Tumulii de la Râmnicu de Sus, jud. Constanța/ Mounds at Râmnicu de Sus, Constanța County

50. Tumul lângă Rotunda, jud. Olt / Mound near Rotunda, Olt County

AȘEZĂRI MEDIEVALE / MEDIEVAL SETTLEMENTS

Așezările medievale au fost cândva comunități prospere, care acum pot fi fie incluse în vatra așezărilor moderne, fie au fost acoperite de terenuri agricole. După părăsirea unei așezări – posibil după ce locuitorii ei au fost loviți de ciumă sau de alte calamități - casele respective se degradau și se prăbușeau, multe fiind jefuite iar o parte din materialele de construcție se refoloseau. În final locuințele se transformau în ridicături ondulate, acoperite de iarbă. În fotografiile aeriene, se pot vedea formele caselor și “grădinile” lor și nu este neobișnuit ca așezări întregi, împreună cu drumurile și zonele verzi aferente să fie înregistrate în acest fel. În cazul în care o fostă așezare a fost nivelată iar acum locul este folosit ca pământ arabil, se pot totuși vedea urme de case și terasamente pe solul neacoperit de culturi sau în cele cu culturile potrivite. În multe situații vechile așezări din secolul al XVII-lea și al XVIII-lea pot fi marcate și în hărțile vremii ceea ce permite verificarea și validarea observațiilor făcute asupra fotografiilor aeriene.

Medieval settlements were once prosperous communities, which now can be either lost in the hearth of modern settlements or were covered by farmland. After leaving a settlement - possibly after its inhabitants were hit by plague or other disasters - those homes began to deteriorate and fall, many were looted and some of the building materials were reused. Finally homes turned into undulating mounds, covered by grass. In aerial photographs, one can see the shapes of houses and their "garden" and it is not uncommon for whole settlements with roads and green areas to be recorded this way. If a former settlement was leveled and now its place is used as arable land, one can still see traces of houses and embankments on soil not covered by crop or in suitable crops. In many cases the old settlements from the seventeenth and eighteenth centuries can be marked in contemporary maps which allows verification and validation of observations on aerial photographs.

51. Biserica "Sf. Dumitru și Sf. Nestor" (1648 - 1660) de la Mănăstirea, jud. Călărași, Cod LMI CL-II-m-A-14691/ Saint Demeter and Saint Nestor Church (1648 - 1660), Mănăstirea, Călărași County, Historical Monuments List Reference No CL-II-m-A-14691

52. Manăstirea Căldărușani (1637-1638) pe malul lacului Căldărușani, Lipia, jud. Ilfov, Cod LMI IF-II-a-A-15293/ Căldărușani Monastery (1637-1638) on the shore of Căldărușani Lake, Lipia, Ilfov County, Historical Monuments List Reference No IF-II-a-A-15293

53. Așezarea medievală Orașul de Floci (sec. X – XVIII), Giurgeni, jud. Ialomița, Cod LMI IL-I-s-A-14051/ Medieval settlement Orașul de Floci (10th century – 18th century), Giurgeni, Ialomița County, Historical Monuments List Reference No IL-I-s-A-14051

54. Ruinele Bisericii Roșii (sec. XVI) și bisericile "Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil" și "Sf. Ierarh Nicolae" ale Mănăstirii Turnu, Târgșoru Vechi, jud. Prahova, Cod LMI PH-II-m-B-16775, PH-II-m-B-16773 / The ruins of the Red Church (16th century), „St. Michael and Gabriel” and „St. Hierarch Nicholas” churches of Turnu Monastery, Târgșoru Vechi, Prahova County, Historical Monuments List Reference No PH-II-m-B-16775, PH-II-m-B-16773

55. Conacul Bellu (mjloul sec. al XIX-lea), Urlați, jud. Prahova, Cod LMI PH-II-a-A-16805/ Bellu Manor (middle 19th century), Urlați, Prahova County, Historical Monuments List Reference No PH-II-a-A-16805

56. Cetatea mediavală Enisala (sec. XIV - XV), Enisala, jud. Tulcea, Cod LMI TL-I-s-A-05785/ Enisala medieval fortress (14th century – 15th century), Enisala, Tulcea County, Historical Monuments List Reference No TL-I-s-A-05785

57. Schitul Ostrov (1520 - 1521) de la Călimănești, jud. Vâlcea, Cod LMI VL-II-m-A-09698/ Ostrov Heritage, (1520 - 1521), Călimănești, Vâlcea County, Historical Monuments List Reference No VL-II-m-A-09698

PEISAJE CONTEMPORANE/ CONTEMPORARY LANDSCAPES

Fotografia aeriană permite înregistrarea schimbărilor dramatice și rapide survenite recent în peisajul contemporan, transformându-l astfel într-unul arheologic. Perioada în care aceste modificări s-au petrecut se situează între deceniile 7 și 8 ale secolului XX, când autoritățile comuniste au demarat ample lucrări de îmbunătățiri funciare prin acțiuni de desecare, sistematizare a cursurilor de râuri și construcție de ferme agricole și zootehnice. Consecințele acestor activități pot fi surprinse aerian, uneori destul de dificil, fiind nevoie de suplinirea observațiilor aeriene cu cercetarea documentelor cartografice mai vechi. Imaginile aeriene redau astfel fie urmele vechilor albiilor de râu, fie urmele unor vechi așezări rurale dispărute, strămutate, reduse ca dimensiune sau ruinate, reprezentate prin supraviețuirea tramei stradale, ce poate fi văzută ca o amprentă în sol sau în culturile agricole, a unor monumente izolate precum bisericile și cimitirele abandonate. După 1989, o realitate des întâlnită în fotografiile aeriene sunt ruinele fostelor CAP-uri comuniste, care sunt ușor de recunoscut atât după amplasament, la marginea satelor actuale, cât și după forma distinctă a clădirilor care le compuneau. Peisajul contemporan fotografiat din aer include și transformările petrecute în ultimii 10 ani ca urmare a dezvoltării imobiliare rapide. Se pot astfel observa noile cartiere rezidențiale sau doar grupuri restrânse de imobile cu o arhitectură diferită de cea a zonei în care se plasează.

Aerial photography allows recording of dramatic and fast changes that occurred recently in contemporary landscape, turning it into an archaeological one. The period when these changes occurred was between 7th and 8th decades of the 20th century, when the communists authorities started extensive land improvement works through drainage actions, river systematization, construction of agricultural and livestock farms. The consequences of these activities can be observed from air, sometimes being a quite difficult process, requiring extra research of older cartographic documents besides the air observations. Aerial imagery shows the old riverbeds and rural settlements traces, missing, displaced, reduced in size or ruined, represented through the survival of street patterns which can be seen as a footprint (in the soil or crops) of isolated monuments like churches and abandoned cemeteries. After 1989, a common reality in aerial photographs are the ruins of former communist farms, which are recognizable both by location, at the limit of the existent villages and by the distinctive shape of the buildings that composed them.

Contemporary landscape photographed from the air reflects the changes occurred during the past 10 years due to rapid real estate development. Thus, the new residential or small groups of buildings with a different architecture than the traditional one can be seen on the premises.

58. Vedere generală asupra localității Mânăstirea, jud. Călărași/ View over Mânăstirea, Călărași County

59. Vedere asupra lacului Mostiștea, localității Mănăstirea și a satului Coconi, jud. Călărași/ View over Mostiștea Lake, Mănăstirea and Coconi villages, Călărași County

60. Localitatea Sultana și lezerul Mostiștea, jud. Călărași/ Sultana village and Mostiștea river, Călărași County

61. Cimitir la est de Buzoeni, jud. Călărași/ Cemetery east of Buzoeni village, Călărași County

62. Urmele fostei vetre a satului Preasna Veche, jud. Călărași/ Traces of the former village of Preasna Veche, Călărași County

63. Vedere asupra localității Pițigaia, jud. Călărași/ View over Pițigaia village, Călărași County

64. Vechiul sat Ester, Casian, jud. Constanța/ The old village of Ester, Casian, Constanța County

65. Dealul Pietros, rezervația geologică și parcul eolian, Agighiol, jud. Constanța/ Dealul Pietros, geological park and eolian turbines, Constanța County

66. Biserica și cimitirul de la Băneasa, jud. Giurgiu / Church and cemetery at Băneasa, Giurgiu County

67. Satul, cimitirul și fostul CAP de la Rotunda, jud. Olt/ Village, cemetery and former communist farm at Rotunda, Olt County

68. Cartier din localitatea Popești-Leordeni, jud. Ilfov / District of Popești-Leordeni, Ilfov County

69. Vedere asupra unui complex industrial la sud de București/ View over an industrial complex south of Bucharest

URME ARHEOLOGICE NECERCETATE/ UNEXPLORED ARCHAEOLOGICAL TRACES

Unul dintre cele mai importante avantaje ale investigației aeriene prin fotografiere constă în faptul că, dincolo de surprinderea siturilor arheologice cunoscute și ale contextului natural în care se află sau au evoluat, permite descoperirea de urme, care altfel ar fi fost imposibil de observat de la nivelul solului. Multe dintre aceste urme, în urma studierii atente, pot fi considerate de interes arheologic, reprezentând supraviețuiri ale unor situri arheologice. Astfel investigația aeriană reprezintă o primă etapă a unei cercetări arheologice a unui spațiu. De asemenea fotografierea aeriană permite cartarea urmelor înregistrate fotografic, realizând astfel o hartă arheologică a unei zone sau regiuni și punând într-o altă lumină relațiile antice dintre așezările umane. Selecția de fotografii din acest catalog se adresează și unor astfel de situații, prin surprinderea unor posibile situri arheologice încă necercetate, atestate doar prin fotografierea aeriană: posibile așezări, teluri eneolitice, cetăți sau incinte.

One of the advantages of air investigation is that besides capturing archaeological sites and their natural context of preservation, one can see traces that are otherwise difficult to be seen from the ground. After an attentive study, many of these traces can be considered of archaeological interest, representing survivals of archaeological sites. In this way aerial investigation represents the first step of the archaeological research of a space. Also aerial photography leads to mapping the traces documented by photographs, by creating an archaeological map of an area or region and showing the antique relations between human settlements in a different light. The selection of photos that is presented in this catalog refers also to these kind of situations by presenting possible settlements, Eneolithic tells, cities or enclosures.

70. Urme în sol la sud de Dănești, jud. Călărași/ Traces in the soil, south part of Dănești, Călărași County

71. Movila de pământ de la Curățești, jud. Călărași/ Mound at Curățești, Călărași County

72. Limbă de pământ la sud de Gurbănești, jud. Călărași/ Promontory south of Gurbănești village, Călărași County

73. Structură rectangulară în apropierea pârâului Bălăgești, Gălbiori, jud. Constanța/ Rectangular feature near Bălăgești stream, Gălbiori, Constanța County

74. Urmele unui posibil castru roman la vest de Bugeag, jud. Constanța/ Traces of a possible Roman castrum west of Bugeag, Constanța County

75. Movila de pământ "La Islaz" la sud de Siminoc, jud. Constanța/ "La Islaz" Mound south of Siminoc village, Constanța County

76. Structură rectangulară și șanțuri, Bordușelu, jud. Ialomița/ Rectangular feature and trenches, Bordușelu, Ialomița County

77. Incinte rectangulare pe terasa râului Ialomița, Poiana, jud. Ialomița/ Rectangular enclosures on the terrace of Ialomița River, Poiana, Ialomița County

78. Incintă rectangulară cu șanț de apărare, Ivănești, jud. Ialomița / Rectangular precinct with defensive ditch, Ivănești, Ialomița County

INDEX LOCALITATE / SETTLEMENT INDEX*

*Pentru o hartă interactivă detaliată a obiectivelor arheologice fotografiate aerian consultați <http://map.cimec.ro/webgis/Peisaje/>

Localitate / Settlement	Județ / County	Nr. Imagine / Image no.
Adamclisi	Constanța	27; 28; 48
Agighiol	Constanța	65
Băneasa	Giurgiu	66
Bordușani	Ialomița	22
Bordușelu	Ialomița	76
București	București	69
Bugeag	Constanța	74
Buzoieni	Călărași	61
Căciulata	Vâlcea	42
Călimănești	Vâlcea	57
Capidava	Constanța	31; 32
Casian	Constanța	64
Coconi	Călărași	24; 59
Corabia	Olt	35; 36
Crucea de Piatră	Giurgiu	3
Cumpăna	Constanța	44
Curățesti	Călărași	71
Dănești	Călărași	70
Dunăreni	Constanța	34
Enisala	Tulcea	56
Gălbiori	Constanța	73
Giurgeni	Ialomița	53
Gurbănești	Călărași	47; 72
Hârșova	Constanța	33
Istria	Tulcea	39; 40
Ivănești	Ialomița	78
Izvoarele	Giurgiu	2
Jurilovca	Tulcea	37; 38
Lipia	Ilfov	52
Lisa	Teleorman	18

Localitate / Settlement	Județ / County	Nr. imagine / Image no.
Măgura	Teleorman	13; 14
Mănăstirea	Călărași	51; 58; 59
Milcovățu	Giurgiu	4
Murfatlar	Constanța	46
Naipu	Giurgiu	10
Obedeni	Giurgiu	5; 6
Oltenița	Călărași	7
Pantelimon	Constanța	29; 30
Pietrele	Giurgiu	9
Pițigaia	Călărași	63
Poiana	Ialomița	77
Popești	Giurgiu	26
Popești-Leordeni	Ilfov	68
Preasna Veche	Călărași	62
Radovanu	Călărași	23
Râmnicu De Sus	Ialomița	49
Rasova	Constanța	1
Rotunda	Olt	50; 67
Schitu	Olt	43
Siminoc	Constanța	75
Slava Rusă	Tulcea	41
Slăvești	Teleorman	20
Sprâncenata	Olt	25
Stoenești	Giurgiu	11; 12
Sultana	Călărași	8; 60
Târgșoru Vechi	Prahova	54
Tătăraștii de Jos	Teleorman	21
Trivalea-Moșteni	Teleorman	19
Urtați	Prahova	55
Valul lui Traian	Constanța	45
Vitânești	Teleorman	15; 16; 17

Institutul Național al Patrimoniului

www.patrimoniu.gov.ro

www.e-patrimoniu.ro

www.peisaje-arheologice.ro

ArchaeoLandscapes Europe
(ArcLand)

www.arcland.eu

